

ИЗЛАЗАК ИЗ ЦРКВЕ

Из цркве не треба излазити пре завршетка Службе и пре него што свештеник произнесе "отпуст". Проповед, која је обично при крају Службе, треба пажљиво саслушати и настојати бар главну поруку запамтити.

При изласку из цркве целивати икону и крст у руци свештеника, примити свештеников благослов и **нафору** на длан десне руке. На самом излазу из цркве застати, окренути се према олтару, лако се поклонити и побожно прекрстити.

Међутим, не завршава се све кад свештеник на крају Литургије каже: "У миру изиђимо!" То не значи: идите кући и у току целе наредне седмице скинути са себе обличје хришћанина. Напротив. Оне значе: идите и приступите испуњавању вашег призвања. Сад сте ви дужни да ширите (проповедате) Христа око себе. Свет гледа на вас. Свет треба да упозна Христа, гледајући ваша дела, слушајући ваше речи. Ви сте квасац који стављају у тесто, да би се оно читаво подигло. Обогаћени Христом - будите као Христос, у свом животу и у односу према својим ближњима.

Један је човек говорио: "Волим да примам на Литургији Христа, да би Он провео свој дан у мени". Прави хришћанин, који је проживео Литургију, изазиваће међу другим људима у току целог дана и целе недеље духовни утицај, па и преображај. Тајна правилног хришћанског живота је у томе, да се правилно користимо Светом Литургијом.

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА

Реч **литургија** је грчког порекла и значи **служба**, или још боље - **служба Богу, Служба Божја**. Богослужење се често назива и **евхаристија**, што значи **благодарност**. Литургија је најважније богослужење Хришћанске цркве, зато што се на њој, под видом хлеба и вина, приноси Богу тајанствена жртва Тела и Крви Господа Исуса Христа, а којом се ми причешћујемо, ради нашег освећења и сједињења са Христом.

Литургија је **жртва**, која се заснива на голготској жртви Христовој, а ми је понављамо у њеном бескрвном облику, жртвујући хлеб и вино. Поред тога Литургија је **тајна** и заснива се на речима Христовим, упућеним апостолима на Тајној вечери: *"Узмите, једите, ово је тело моје, које се за вас ломи ради опраштања грехова... Пијте из ње сви, ово је крв моја новог завета, која се за вас и за многе излива ради опроштења грехова... Ово чините у мој спомен"*. Причешћујући се на Литургији телом и крвљу Христовом, ми испуњавамо ову значајну Христову заповест..

Из богослужења
православне цркве

ОБЈАШЊЕЊЕ СВЕТЕ БОЖАНСКЕ ЛИТУРГИЈЕ

ДРУГИ ДЕО

ПОЛОЖАЈ ВЕРНИКА НА БОГОСЛУЖЕЊУ

Дошавши на своје место, где ће остати у току целе Службе Божје, верник **стоји усправно**, окренут лицем према олтару, са рукама прекрштеним на грудима или испред себе, а може их право опустити (никако их не држати на леђима).

Приклањање (сагибање) **главе** је израз посебне пажње и поштовања у току Службе Божје. На пример, за време "малог входа" (када се преноси Јеванђеље), док се чита јеванђеље или врши "велики вход" (преношење часних дарова ради освећења и причешћа), у време читања молитве пред свето причешће - лако сагињемо главу, у знак појачане пажње према речима које се изговарају и догађајима на које нас те радње подсећају.

Дакле, у цркви се, на Служби Божјој, **стоји**. То је израз нашег поштовања према Богу. У изузетним случајевима дозвољено је седење, нарочито за старије и болесне вернике. Но и они, у најзначајнијим моментима Свете литургије, треба да устану.

Велики поклони (спустање руку или тела до земље) и **клежање** уобичајени су у време поста и кајања и изражавају човеково признање своје грешности и кривице пред Богом. Обичај клечања за време читања јеванђеља није исправан, јер нас је свештеник пред читање јеванђеља упозорио: "Премудрост, **смерно стојмо**, чујмо свето јеванђеље!"

Без велике потребе не треба се померати са свог места, окретати се, поздрављати са придошлим верницима, разговарати или напустати цркву пре завршетка Службе Божје. Поглед увек треба да буде према олтару, пажљиво слушати свештеникове речи и пратити његове покрете. Када нас свештеник кади и кад нас посебно позове на приклањање главе, треба лагано сагнути главу. При завршетку сваке молитве и песме, а поготово при помињању Пресвете Тројице (Оца и Сина и Светога Духа) треба се побожно и правилно прекрстити (са три прста десне руке осењујемо своје тело у облику крста: на чело, груди, десно и лево раме).

УЧЕСТВОВАЊЕ У СЛУЖБИ БОЖЈОЈ

У току целе Службе Божје треба настојати да концентрација на молитву буде што јача и трајнија. Зато пажљиво треба слушати свештеникове речи, певати са појцима и хором црквене песме које су познате, а нарочито и обавезно кратке песме: "Господе, помилуј" и "Амин" (реч *амин* значи *нека тако буде*, дакле наша сагласност са заједничком молитвом).

Да мисли не би одлутале и пажња ослабила, треба чешће посматрати иконе на иконостасу, удубљивати се у њихов садржај и враћати се заједничкој молитви, кроз вишекратно понављање у себи: **Господе Исусе Христе, Сине Божји, смилуј се на мене.**

Символ вере (Вјерују) и Оче наш... ако не "углас", треба онда тихо заједно изговарати, јер кроз Символ вере исповедамо веру своју пред Господом, док је "молитва Господња" (Оче наш...) најјачи израз нашег међусобног заједништва и јединства са Богом.

Нарочито пажљиво треба пратити читање "апостола" и "јеванђеља", "мали" и "велики вход" и "канон евхаристије", од Символа вере до Оче наш... За то време треба избегавати свако кретање, разговор, излажење, па и паљење свећа.

Укратко, заједничко богослужење није само у томе да сви заједно стојимо у цркви, већ да се, што је могуће више, сви заједно и молимо, да активно учествујемо у Служби Божјој. Треба се, дакле, упознавати како са садржајем, тако и са значењем речи, радњи и синвола у току богослужења. Тада нам Служба неће бити ни дуга ни страна, већ присна и разумљива.

ИСПОВЕСТ И ПРИЧЕШЋЕ

Верник, који се постом и молитвом припремио, а пре Службе није ништа јео ни пио и који жели да се причести, треба да дође у цркву раније, пре почетка Службе, како би могао да се исповеди. Пред свештеником, који је посредник између верника и Бога, треба отворити душу, слободно рећи шта је на савести, пројавити кајање и жељу за исправљањем. Саслушати свештеникову исповедну поуку и заједно са њим молити се Богу за опростај грехова.

На позив свештеника да приступите "са страхом Божјим, вером и љубављу" - треба прићи олтару, на солеју, и пажљиво саслушати, понављајући у себи за свештеником, молитву пред свето причешће. Светој чаши треба приступити побожно, с рукама прекрштеним на грудима. Не крстити се пред чашом, да је не би случајно закачили и, недај Боже, просули свето причешће. Свештенику треба рећи своје име, отворити уста, примити свето причешће и убрисом обрисати уста. После примања светог причешћа вратити се на своје место, сачекати да се и остали причесте и саслушати благодарствену молитву после светог причешћа.

И један савет: Причешћивати се треба што чешће, не само у току вишедневних постова и не само једном у посту, већ кад год осетимо потребу за овом узвишеном храном наше душе и кад се достојно припремимо.